

Kolláth György

Kamu-kommandó

Május 1-én, a Várban Orbán Viktor bejelentette, hogy ún. Társadalmi Önvédelmi Testület (TÖT) alakul azok megvédésére, akiket jobboldali politikai meggyőződésük miatt üldöznek, avagy hátránnyal sújtanak. A testületben jogászok jogi képviselőket és védelmet adnak, mások összegyűjtik és elemzik az ilyen eseteket, a fideszes politikusok pedig „megadják a nyilvánosság és a közélet védelmét”. Kinyilatkoztatás szólt arról, hogy „vége van Magyarországon azoknak az időknek, amikor bármely hatalom megszabhatja, hogy 2 millió 300 ezer ember mit mondjon és mit gondoljon”.

Eltelt két hét, és csak arról lehetett olvasni, hogy legkésőbb 10 napon belül megalakulhat a testület. Mint egy falat kenyér, úgy kellett, ezért előkerült jobbról egy konkrét ügy: Puskás Tivadaré, aki a mentőknél közalkalmazott, és most nem kirúgták, hanem csupán a vezetői megbízatását vonták vissza. Egy másik, jobbközépről származó ügyben a társadalmi (ön)védelem abszolút esélytelen, sőt tragikomikus lenne: Debreczeni József arról koldulna, ha őt a FIDESZ védené meg a „pártos” ízű tanári eltávolításával szemben. Kontrát Károly ex-belügyi államtitkár mégis bizakodóan kijelentette, hogy „az önvédelmi testület munkájára nagy szükség lesz”. Ráerősített erre Navracsics Tibor és Semjén Zsolt frakcióvezetőknek a miniszterelnökhöz intézett, nyílt levele, mely „Hátrányos megkülönböztetés pártszimpátia alapján” főcímmel kér kormányzati fellépést a feltételezett visszaélés(ek) ellen.

Nehéz a kezdeményezést komolyan venni. Kílóg a lóláb. A kapkodó, önsajnálató, figyelem-elterelő és ellenségkereső ötlet tisztáz(hat)atlan kérdések sorát veti fel. Az ügy szakmailag nem megy előre: benne ugyanis az indulatos PR, a belső összezárás és a külső veszély éreztetése a döntő. Műhiba az, ha a politika farvizén keletkező gondok miatt és ellen az azokat kiváltó politika kíván megvédeni bárkit. Nézzük meg, kik jöhetnek itt egyáltalán számításba?!

Megtámadottként, illetve háttérbe szorítottként elvileg 3 kör adódnék: 1) független, pártsemleges tisztség viselője, akinél szóba sem jöhet, hogy ő hová húz. Személyi hiba, ha pártszimpátiája megmutatkozik. Nincs mit védeni rajta. 2) adódnék megannyi pártelkötelezett poszt, amelyre választáskor jönnek, a végén mennek az aktivisták, a plakátragasztók. Ők (túl) sokan vannak, jól beazonosíthatók, viszont a sajtójait - mivel most nem volt „csere” - nem rúgja ki senki. 3) Jelentékeny zóna végül az, amelyben párttag, sőt pártaktivista lehet valaki, legfeljebb e tevékenységét a munkahelyen kívül kell gyakorolnia. Ebben a körben a párt-szimpátia szerinti megbélyegzés és menesztés csakugyan bűn, sőt hiba: nem tenném a tűzbe a kezem, hogy ilyen sosem fordul elő.

Rendezett viszonyok között intézményesen, tömegesen még sincs olyan sokaság, melyet a választásokon, politikailag elbukott pártnak kell megvédenie, melyből pártérdekből kell mártírt csinálni. Többé-kevésbé ez a helyzet a mai Magyarországon.

Ezért nagyrészt blöff: politikai pót-, és látszat-cselekvés, kamu-kommandó a társadalmi testületi önvédelem. Nem munkásország jobbról, de mégsem tudni: micsoda. Az egykor volt szakszervezeti jogsegélyszolgálat többpártrendszerű reinkarnációja? Visszahoznák a régi „szép” időket?! Egymáshoz volnának kötve: szervezet és az ő aktívája? Régi, pártállami tréfa volt, mondta büszkén egy érdekvédő funkcionárius: szeretném én látni azt a feneket, amit ha élém tolnak, a számmal nem tisztelném meg?! Ezt akarná(n)k?

Megnéztem több honlapon: több mint 10, állami és civil jogvédő szervezet kínálja magát az anti-diszkrimináció műfajában. Eggyel több, vagy kevesebb: már mindegy. Csakhogy, ez így megint lefokozza, prostituálja a jogot, mert a politika játékszerévé, fegyverévé teszi. Legalább ne jogviselt ember állna elő ezzel!

Adódnék kezeletlen probléma, amire ez a forma nem ad megoldást. 10-15 éve az a törvényi szereposztás, hogy egyfelől van a választásokon versengő személy és stábja, a politikai váltógazdaság legénysége, másfelől van a törvényhez kötött, ám politikailag semleges, lojális, kinevezett szakértői kar. Atjárhatóság, egybemosódás közöttük elvileg nincs, az életben sajnálatosan van. Parlamenti párbeszéd ad szemléltetést, választások után: ki fogjátok rúgni a mieinket? Csak a politikai kinevezetteket. Süsd meg, mind az! Axióma: azt, aki pártsemleges tisztségben félrehúz, leozmál, tényleg ki kell(ene) rúgni. Pártatlan közhivatalra ugyanis helyből alkalmatlan. Ha ezt ismerné fel és akarná a FIDESZ, mellé kellene állni mindannyiunknak. Kár, hogy csupán a mi kutyánk kölykeit félti! Havonta látok ügyvédként jogsértő elbocsátást, vezetői önkényeskedést. De nem előre vinné, hanem megterhelné, torzítaná a jogvita megoldását az, ha párt-alapon szerveződne a jogvédelem. A bíróság

előtt a bizonyítás, korrekt indítvány nyomán úgy is feltárja, hogy történt-e a rendeltetésellenes, rosszhiszemű joggyakorlás. Ugyanakkor, isten ments attól, hogy a tárgyalóteremben pártos utó-kampány folyjék.

Ha a közösségi segítség lelki, szociológiai, egzisztenciális volna: semmi probléma vele. Egykor volt a Vörös Segély: Elvtárs, segítsd a lebukottakat! Ha kell, ma is lehet hasonlót kreálni! Alkalmasint azért ma már tényleg más idők járnak! A FIDESZ-nek is kitűnő ügyvédjei, perben sikerrel eljáró jogi képviselői vannak. Nekik a fenti hír arcul-csapás. Megnézném viszont azt bíróságot, amelyik a TÖT pecsétjével, aláírásával befogadna egy jogi képviselési meghatalmazást?!

A honi, ellenzéki politika gyermekbetegsége, hogy ilyen csodaszerekben, spekulatív akciókban gondolkodik, a szerint működik. Azonnal lép, intézkedik, ad, de legalábbis ígér valamit, persze, ingyen, s közben 2.3 millió emberre hivatkozik. A gőz 90 %-a a kültre megy, nem a kerekre. Csakhogy, az így felcukkolt emberek pereskedni kezdenek, aztán az előre látható bukás, csalódás után már elmarad a híradás, ellenben a saját zsebből kell fizetni a perköltséget, maszekban lenyelni a békát. Amit a politikusok elzengenek vagy elszúrnak, azt higgadt jogászok - vagy már ők sem - teszik helyre.

A szerző alkotmányjogász, ügyvéd